

Súd: Okresný súd Bratislava III
Spisová značka: 45C/78/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1319204001
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Daniela Linetová
ECLI: ECLI:SK:OSBA3:2019:1319204001.1

Uznesenie

Okresný súd Bratislava III, v právnej veci žalobcu: S. Ď., nar. XX.XX.XXXX, bytom Š. XX, C., proti žalovaným: 1/ Prima banka, a.s., Hodžova 11, Žilina, IČO: 31575951, 2/ Aukčný Dom, s.r.o., Pribinova 462/84, Hlohovec, IČO: 36253073, o určenie neplatnosti zmluvy o splátkovom úvere, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd n a r i a ě u j e neodkladné opatrenie nasledovného znenia:

I. Žalovanému 1/ ukladá povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva na nehnuteľnosti, byt č. XX, na X.poschdí, vchod Š. Č.. XX, so spoluvlastníckym podielom 1/1, v bytovom dome súpisné číslo XXXX, na parcele registra „C“ par. č. XXXXX, o výmere 707 m², zastavaná plocha a nádvorie, parcela registra „C“ par.č.XXXXX, o výmere 607 m², ostatná plocha, vo veľkosti podielu priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu, na príslušenstve a spoluvlastníckeho podielu k pozemku XXXX/XXXXXX, zapísanom na LV č. XXXX, Okres: C. P., Obec: C. - Z.. Č.. H. Z., Katastrálne územie: H. Z..

II. Súd návrh na nariadenie neodkladného voči žalovanému 2/ o uloženie povinnosti zdržať sa výkonu záložného práva na nehnuteľnosti, byt č. XX, na X.poschdí, vchod Š. Č.. XX, so spoluvlastníckym podielom X/X, v bytovom dome súpisné číslo XXXX, na parcele registra „L.“ par. č. XXXXX, o výmere 707 m², zastavaná plocha a nádvorie, parcela registra „L.“ par.č.XXXXX, o výmere 607 m², ostatná plocha, vo veľkosti podielu priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu, na príslušenstve a spoluvlastníckeho podielu k pozemku XXXX/XXXXXX, zapísanom na LV č. XXXX, Okres: C. P., Obec: C.- Z..Č.. H. Z., Katastrálne územie: H. Z. zamieťa.

III. Žalovanému 1/ a 2/ sa ukladá povinnosť, zdržať sa úkonov smerujúcich k uskutočneniu dobrovoľnej dražby nehnuteľností vo vlastníctve žalobcu, bytu č. XX, na X.poschdí, vchod Š. Č.. XX, so spoluvlastníckym podielom 1/1, v bytovom dome súpisné číslo XXXX, na parcele registra „C“ par. č. XXXXX, o výmere 707 m², zastavaná plocha a nádvorie, parcela registra „C“ par. č.XXXXX, o výmere 607 m², ostatná plocha, vo veľkosti podielu priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu, na príslušenstve a spoluvlastníckeho podielu k pozemku XXXX/XXXXXX, zapísanom na LV č. XXXX, Okres: C. P., Obec: C. - Z.. Č.. H. Z., Katastrálne územie: H. Z., a to až do právoplatného rozhodnutia vo veci samej vedenej pod sp.zn. 45C/78/2019.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobca podaným žalobným návrhom doručeným súdu dňa 19.07.2019 domáhal sa určenia neplatnosti zmluvy o poskytnutí úveru č. XXXXXXXX zo dňa 21.01.2014 uzavretej medzi žalobcom a žalovaným 1/ a určenia neplatnosti zmluvy o zriadení záložného práva zo dňa 21.01.2014 uzavretej medzi žalobcom a žalovaným 1/ a náhrady trov konania.

2. Žalobu podal na tých skutkových tvrdeniach, že žalobca je vlastníkom nehnuteľnosti a to bytu č. XX, na X. poschodí, vchod Š. Č.. XX, so spoluvlastníckym podielom 1/1, v bytovom dome zapísanom na LV č. XXXX, súpisné číslo XXXX, na par. č. XXXXX, o výmere 707 m² a par. č. XXXXX, o výmere 607 m², vo veľkosti podielu priestoru na spoločných častiach a spoločných zariadeniach domu, na príslušenstve a spoluvlastníckeho podielu k pozemku XXXX/XXXXXX, nachádzajúcom sa v okrese C. P., obec: C. - Z.. Č.. H. Z., katastrálne územie H. Z..

3. Dňa 21.04.2014 uzavrel žalobca úverovú zmluvu č. XXXXXXX so žalovaným 1/ vo výške 50.000,- eur. Súčasne so zmluvou bol žalobca donútený veriteľom uzavrieť záložnú zmluvu dňa 21.01.2014. Podľa úverovej zmluvy č. XXXXXXX bol žalobca zaviazaný splácať úver mesačne vo výške 223,18 eur. Žalobca úver splácal riadne a včas, až do obdobia 5/2018, celkom uhradil na účet žalovaného 1/ sumu 10.809,48 eur. Dňa 29.10.2018 vyhlásil žalovaný 1/ voči žalobcovi úver za predčasne splatný, žiadal úhradu celého dlhu vo výške 45.575,71 eur. V úverovej zmluve nebolo individuálne dohodnuté mimoriadne zosplatnenie.

4. Dňa 07.12.2018 oznámil žalovaný 1/ žalobcovi, že začína výkon záložného práva na nehnuteľnosť vo vlastníctve žalobcu. Žalobca požiadal Ministerstvo spravodlivosti SR, odbor Ochrany spotrebiteľa o posúdenie úverovej zmluvy č. XXXXXXX, ktoré listom zo dňa 22.06.2018 oznámilo žalobcovi, že daná úverová zmluva obsahuje množstvo neprijateľných podmienok. Poplatky, nerovnováha v právach a povinnostiach, úverová zmluva sa riadi podľa Obchodného zákonníka, Dohoda o zrážkach zo mzdy, Rozhodcovská doložka.

5. Žalovaný 2/ zaslal žalobcovi dňa 05.02.2019 oznámenie o obhliadke nehnuteľnosti za účelom vyhotovenia znaleckého posudku, na základe ktorého vyhotovil súdny znalec znalecký posudok č. 25/2019 na sumu 103.000,- eur. Následne zaslal žalovaný 2/ žalobcovi oznámenie o dražbe, ktorá sa má konať dňa 08.08.2019.

6. Žalobca má dôvodné obavy, že predmetnú nehnuteľnosť žalovaný 1/ a žalovaný 2/ predá v dražbe skôr, ako súd rozhodne o určení neplatnosti úverovej zmluvy, určení neplatnosti záložnej zmluvy a určení vlastníckych pomerov k nehnuteľnosti a bude voči žalobcovi a jeho rodinným príslušníkom postupovať nezákonne, bude sa snažiť všetkých z domu násilne dostať z nehnuteľnosti, tak aby ju boli nútení nedobrovoľne opustiť. Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici, sp. zn. 17Co/254/2014, v ktorom okresný súd vyjadril názor, že najmä odporca 1/ konal v rozpore so základnými všeobecne uznávanými v spoločnosti panujúcimi morálnymi zásadami ohľadne vzťahov a konania medzi ľuďmi, keď pripravil vyššie uvedenú zmluvu o úvere a záložnú zmluvu a následne ju uzavrel okrem iných aj s navrhovateľkou a tiež na základe týchto zmlúv pristúpil k dražbe nehnuteľností, ktoré navrhovateľka používala na bývanie. Dobré mravy ako jedna zo základných noriem spoločnosti, sú podľa súdnej praxe rešpektované rozhodujúcou časťou spoločnosti; ak sa prieči určitý právny úkon dobrým mravom, musí to byť súdom v rozhodnom čase a vo vzájomnom konaní účastníkov občianskoprávných vzťahov vždy zistené podľa objektívneho kritéria s prihliadnutím ku všetkým okolnostiam konkrétneho prípadu, vrátane doby a postavenia účastníkov. V tomto prípade sa jedná o absolútnu neplatnosť právneho úkonu. Okresný súd poukázal na skutočnosť, že úprava výkonu záložného práva ako v prejednávanej veci by bez súdnej kontroly bola v kolízii s princípom efektivity práva únie, pretože by umožňovala obísť jeho dôležitý prvok, ktorým je ex offo súdna kontrola neprijateľnosti zmluvných podmienok. Okresný súd súčasne zdôraznil, že inštitút dobrovoľnej dražby je inštitút, ktorý vo svojej podstate vážnym spôsobom zasahuje do práva vlastníť majetok podľa článku 20 Ústavy Slovenskej republiky s dosahom na ústavné právo na obydlie podľa článku 9 v spojení s článkom 20 Ústavy Slovenskej republiky a to bez akejkoľvek ingerencie súdnej moci. Navrhovateľka ako záložca bola počas celého trvania záložného práva vystavená jedine konaniu a rozhodovaniu záložného veriteľa, ktorého písomné vyhlásenie o pravosti, výške a splatnosti pohľadávky, pre ktorú sa navrhuje výkon záložného práva a o tom, že predmet dražby je možné dražiť, plní na účely výkonu záložného práva funkciu „exekučného titulu“ s priamym dosahom na ústavné práva navrhovateľky. Okresný súd poukázal aj na skutočnosť, že odporca 2/ ako dražobník bol povinný vykladať a aplikovať ustanovenia zákona o dobrovoľných dražbách a súvisiacich predpisov tak, aby nielenže neboli porušené, ale ani ohrozené práva osôb pri výkone záložného práva, mal konať s odbornou starostlivosťou, a to zvlášť vo vzťahoch týkajúcich sa pomerne závažnej oblasti spoločenských vzťahov, t.j. obydlia ľudí.

7. Pre uvedené dôvody žalobca podal spolu so žalobou vo veci samej aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia nakoľko mal za to, že výkon záložného práva formou dobrovoľnej dražby je proti ústavný. Žalobca poukázal na právoplatné rozsudky iných slovenských súdov, ktoré vydali v obdobnej veci neodkladné opatrenie zdržať sa úkonov smerujúcich k dražbe (napr. rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Cdo/46/2017, Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 14Co/254/2015, sp. zn. 12Co/126/2013, sp. zn. 17Co/393/2016, Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 9Co/268/2018, sp. zn. 9Co 344/2016, Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 27Co/61/2017, sp. zn. 5 Co/827/2014, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 5Co/827/2014 a ďalšie rozhodnutia okresných súdov).

8. Žalobca ďalej uviedol, že žalovaný 1/ ako záložný veriteľ vzhľadom na to, že nedošlo podľa neho k úhrade celého dlhu pristúpil k výkonu záložného práva formou dobrovoľnej dražby. Namiesto ústretovosti a snahy banky preklenúť náročnú situáciu žalobcu, pomôcť mu v ťažkej situácii, kedy nebol žalobca schopný zaplatiť splátku, bolo mu doručené oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti, v ktorom banka vyzvala žalobcu k zaplateniu celého dlhu, ktorý ak neuhradí do 15 dní pristúpi k vymáhaniu niektorým zo spôsobov ustanovených platnými právnymi predpismi, teda uplatnením záložného práva na jeho jediné obydlie. Banka nebrala vôbec ohľad na jeho bezvýhodiskovú situáciu. Nič na tom nezmení ani tvrdenie banky, že záložné právo vykonáva až teraz, keďže dôležité bolo práve neprimerané zosplatnenie úveru, banka nastavila zmluvné podmienky tak, že po zosplatnení úveru ju už platenie v splátkach nezaujima a bežný spotrebiteľ je odkázaný na bezvýhodiskovú životnú situáciu, na ktorej končí je strata strechy nad hlavou. Banky majú povinnosť postupovať nielen v súlade so zákonom, ale voči obyčajným spotrebiteľom predovšetkým primerane a v súlade s odbornou starostlivosťou a dobrými mravmi podľa § 2 písm. u) a §4 ods.8 Zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, aby spotrebiteľa nevystavila neprimeranému výkonu záložného práva a záložné právo má byť výhradne iba „ultima ratio“ spôsobom uspokojenia pohľadávky. Banka nerešpektovala žiadnu primeranosť vo svojom postupe a za každú cenu chce vykonať záložné právo, neponúkla žiadnu reštrukturalizáciu, odklad splátok, ani nič podobné, a to napriek tomu, že vedela o ťažkej situácii žalobcu. Práve naopak snaha bánk je dokonca odkázať na požičanie si peňazí od nebankových subjektov, namiesto toho, aby sa snažili reštrukturalizovať úver.

9. Žalobca namietal, že súdnu ochranu nemôže ponímať taký výkon práva, ktorý je neprimeraný alebo sa prieči dobrým mravom podľa §3 ods.1 Občianskeho zákonníka. Ústavne konformný nemôže byť výkon práva, ktorý je neprimeraný a zasahuje do práva na obydlie. Banka sa nesnažila uplatniť právo prostredníctvom exekúcie. To, že sa dražby zneužívajú a obchádza sa primeranejšia exekúcia potvrdzujú aj súdy (poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co 108/2011 zo dňa 22.11.2011). Žalobca a jeho rodinní príslušníci dodnes prežívajú stres, reálna hrozba dražby psychicky zle vplyva na zdravotný stav žalobcu, čím sa celkovo zhoršuje jeho už i tak dosť nalomené zdravie, kedy akýkoľvek stres, neistota a obavy o strechu nad hlavou prispieva k radikálnemu zhoršeniu stavu a vážne ohrozuje zdravie, k tomu sa pridal aj nedostatok financií a platobná neschopnosť. Napriek tomu bol žalobca ochotný počas ťažkého obdobia splácať úver aspoň minimálnou čiastkou pokiaľ sa situácia v rodine nestabilizuje.

10. Zmluva o splátkovom úvere č. XXXXXXXX bola uzavretá na základe nekalých praktík a do zmluvy boli včlenené neprijateľné podmienky. Zmluva bola uzavretá v rozpore so smernicou Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, pretože táto smernica platí tiež pre obchody, podnikanie alebo profesie verejného charakteru a ukladá vypracovanie zmlúv jednoduchou zrozumiteľnou rečou pre spotrebiteľa, aby mal príležitosť preskúmať všetky podmienky, aby nemal o nich pochybnosti, a rovnako zaväzuje dodávateľa poskytnúť odbornú pomoc, ktorá nebola pri uzatváraní zmluvy poskytnutá. Žalobca mal za to, že podmienky v zmluve sú také ako boli v zmluve podpísané. Právne úkony dodávateľa boli v rozpore so zákonom a priečia sa dobrým mravom. Zmluvný vzťah sa dostal do neudržateľného stavu, pretože došlo k značnej nerovnováhe v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Zmluva je formulárová, typová a predtlačená a žalobca nemohol jej obsah ovplyvniť, musel zmluvu podpísať v celku jedným podpisom. V zmluve boli dohodnuté splátky jednou sumou vo výške 223,18 eur.

11. Dodávateľ banka dňa 29.10.2018 zaslala žalobcovi oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti, čím použila nekalú praktiku, a neprijateľnú podmienku, podľa § 53 ods. 4) písm. k) Občianskeho zákonníka, banka požaduje od spotrebiteľa, ktorý nesplnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nesplnením jeho záväzku, a preto ide o neplatný právny úkon, z ktorého

nemôžu plynúť platné právne účinky. Podľa ustanovení § 52, § 53, § 54 Občianskeho zákonníka dodávateľ banka už pri uzatváraní zmluvy konala nekalo a dojednala neprijateľné podmienky. Podľa § 53 ods. 4) písm. i) Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky sa považujú ustanovenia, ktoré umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve. Podľa § 53 ods. 4) písm. 1) Občianskeho zákonníka, obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosti niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah mala niesť iná zmluvná strana. Podľa § 53 ods. 4) písm. o) Občianskeho zákonníka, oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi. Podľa § 53 ods. 7) Občianskeho zákonníka, zabezpečenie splnenia záväzku zo spotrebiteľskej zmluvy prostredníctvom zabezpečovacieho prevodu práva je pri spotrebiteľskej zmluve neprípustné. Dodávateľ banka v tomto konaní ako žalovaný 1/ predložil úverové podmienky a sadzobník v nesúlade a v rozpore so zákonom.

12. Žalovaný 1/ neskúmal bonitu žalobcu, ani sa ho nespýtal na situáciu v rodine, čím zanedbal svoju povinnosť odbornej starostlivosti podľa § 2 písm. u) Zákona o ochrane spotrebiteľa. Zanedbanie povinnosti odbornej starostlivosti je v zmysle Zákona o ochrane spotrebiteľa považované za nekalú obchodnú praktiku, ktorá je podľa § 7 ods. 1 cit. zákona zakázaná. Žalovaný 1/ poskytoval úver bez ohľadu na to, že by si overil, či bude žalobca schopný ho splácať alebo nie. Množstvo neprijateľných zmluvných podmienok a systém sankcií sú nastavené tak, že v prípade omeškania so splácaním je žalobca v nevýhodnom postavení ako slabšia zmluvná strana, čo zakladá hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán a v jeho neprospech, čo zákonodarca označil za neprijateľné podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Žalobca mal za to, že žalovaný 1/ voči nemu použil neprijateľné zmluvné podmienky a nečestný postup, a teda porušil § 3 ods. 3 Zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa.

13. Predmetná Zmluva o úvere obsahuje vyššie uvedené neprijateľné zmluvné podmienky. Poukázal na rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 25.09.2013, sp. zn. 3Co/151/2013. Aj keď podľa slovenskej právnej úpravy nie je civilnoprávna úžera explicitne upravená, odporuje dobrým mravom a ustanoveniu § 39 Občianskeho zákonníka. Absolútne neplatným právnym úkonom je aj úver, poskytnutý pri zneužití tiesne alebo aj ľahkovážností za neprimerané protiplnenie (úroky, poplatky). V konečnom dôsledku ide o skutkovú podstatu trestného činu úžery, len na trestnoprávny postih chýba úmysel. Ľahkomyselnosť síce nie je v § 235 Trestného zákona súčasťou skutkovej podstaty, ale na účely tzv. civilnoprávnej úžery okruh kvalifikačných kritérií nie je taxatívny (rozhodnutie Rakúska, Najvyšší súdny dvor OGH 3Ob 816/53). K otázke tzv. civilnoprávnej úžery a z tohto dôvodu neplatnosti zmluvy úverovej povahy, teda k skutkovej podstaty trestného činu úžery pri nepreukázaní úmyslu odvolací súd poukázal na rozsudok NS ČR sp. zn. 21Cdo 1484/2004. Pre tzv. civilnoprávnu úžeru je právny úkon absolútne neplatný pre rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Ak by sa preukázal najmenej nepriamy úmysel veriteľa, išlo by o neplatnosť úverovej zmluvy pre rozpor so zákonom, podľa § 235 Trestného zákona.

14. Ako neprijateľnú podmienku vyhodnotil obdobné konanie aj Krajský súd v Prešove v rozsudku zo dňa 21.11.2012, sp. zn. 18Co 109/2011 v ktorom uviedol, že v tomto duchu je poskytnutie úveru za stavu, že si z neho ešte pred jeho poskytnutím dodávateľ zinkasuje nejakú jeho časť v rozpore s „ratio legis“ právnej úpravy úveru... Takéto úverovanie odporuje aj spotrebiteľskému právu, pretože sa spotrebiteľovi poskytuje úver na jeho ekonomické využitie v krátenej výške a úroky sa pritom počítali aj z neposkytnutých peňažných prostriedkov... Splácanie úveru, ktorý nebol poskytnutý na jeho ekonomické využitie, nedáva žiadny zmysel ani logiku. Odvolací súd preto prisúdil zmluvnej podmienke o započítaní si splátky 603,- eur v okamihu poskytnutia úveru vlastnosť neprijateľnej zmluvnej podmienky v spotrebiteľskej zmluve, pretože ako vyplýva z vyššie uvedenej definície takáto zmluvná podmienka odporuje „ratio legis“ inštitútu úveru.

15. Krajský súd v Prešove vo veci sp. zn. 17Co/183/2014 uviedol, že podľa ustálenej judikatúry systém ochrany zavedený Smernicou Rady 93/13/ EHS o nekalých zmluvných podmienkach vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred dodávateľom bez toho, aby mohol vplyvať na ich obsah (rozsudky súdneho dvora EÚ z 27. 06.2000, Oceána Grupa Editorial a Salvat Editores, C-240/98 až C-244/98, Zb. s I-4941, bod 25, ako aj z 26. októbra 2006, Mosta Claro, C-168105, Zb. s. 1-10421, bod 25, tiež čl. 37 uznesenia súdneho dvora vo veci C-76/10 Pohotovosť/Korčkovská.

16. Žalovaný 1/ ako dodávateľ, veriteľ na škodu mnohých spotrebiteľov obchádza zákon v snahe získať tak pre seba výhodnejšie postavenie, núti spotrebiteľa spotrebiteľskou zmluvou k takému konaniu, ktoré nie je povinný vykonať, s cieľom obchádzať ustanovenia Občianskeho zákonníka, Zákona o ochrane spotrebiteľa a ďalších predpisov poskytujúcich spotrebiteľskú ochranu. Slovná formulácia zmluvy nemusí priamo odporovať doslovnému zneniu zákonného ustanovenia, avšak svojimi dôsledkami sleduje ten cieľ, aby predmetné ustanovenie dodržané nebolo, teda zákon obchádza. V tejto súvislosti je významný nález Ústavného súdu Slovenskej republiky, spis. zn. PL. ÚS 16/95 zo dňa 24.05.1995, ktorý okrem iného určuje, že o obchádzanie zákona ide vtedy, ak je právnym úkonom dohodnuté niečo, čo sice nie je so zákonom v priamom rozpore, ale svojimi dôsledkami sleduje cieľ, aby zákon dodržaný nebol.

17. Mnohé všeobecné a odvolacie súdy Slovenskej republiky opakovane a spravodlivo konštatujú, že neinformovanosť spotrebiteľa, resp. jeho nedostatočná informovanosť aj z dôvodu roztrieštenosti právnej úpravy spotrebiteľského práva, mu nemôže byť na ujmu. Účelom spotrebiteľského práva je poskytnúť spotrebiteľovi ochranu v prípadoch, kde môže dodávateľ zneužiť neinformovanosť spotrebiteľa tým, že do zmluvy zakomponuje zmluvné podmienky, ktoré sú v neprospech spotrebiteľa a úlohou súdu je v takýchto prípadoch ex offo skúmať neprijateľnosť zmluvných podmienok a rozpor s dobrými mravmi a v prípade, že sú zmluvné podmienky neprijateľné, zabezpečiť rýchlu a účinnú ochranu spotrebiteľa.

18. Pri takomto veľkom počte neprijateľných zmluvných podmienok, ktoré zakladajú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa nemôže obstať ani zmluva o úvere ako celok, pričom neboli uvedené ani všetky podmienky, ktoré možno v zmluve a úverových zmluvných podmienkach spotrebiteľskej zmluvy považovať za neprimerané a nekalé. Z týchto dôvodov navrhol, aby súd aplikoval § 41 Občianskeho zákonníka v jeho eurokonformnom výklade s ustanovením čl. 6 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách a v súlade s cieľom a zmyslom čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie a čl. 38 Charty základných práv Európskej únie, ktoré vyjadrujú enormný záujem EÚ na ochranu práv a záujmov Európskych spotrebiteľov.

19. Absolútna neplatnosť právneho úkonu vzniká priamo zo zákona a pôsobí s ohľadom na to, že je stanovená vo verejnom záujme priamo zo zákona, a to od počiatku aj bez ohľadu na to, či sa niekto tejto neplatnosti dovolal. Právne účinky absolútne neplatného právneho úkonu nevzniknú. Nakoľko absolútna neplatnosť právneho úkonu vzniká priamo zo zákona a nie na základe správania sa účastníkov strán sporu nemôže byť tento dôsledok odvrátený, t.j. absolútna neplatnosť, ani s poukazom na princíp dobrých mravov. Súd musí z úradnej povinnosti vždy skúmať či vykonaný právny úkon s ktorým sú spojené právne následky, je alebo nie je absolútne neplatný a to aj bez návrhu, či vznesenej námietky účastníka o neplatnosti úkonu a k zistenej neplatnosti vždy prihladiť pri vydaní rozhodnutia.

20. Čl. 6 Smernice 93/13/EHS je pritom kogentným ustanovením. Súdny dvor EÚ to judikoval napríklad v rozsudkoch ASTURCOM, MOSTAZA CLARO - ktoré požaduje, aby spotrebiteľa nezaväzovala zmluva ako celok v kontexte ochrany spotrebiteľa pred používaním nekalých zmluvných podmienok. Naposledy rozhodol Súdny dvor EÚ v prípade C-76/10 Korčkovská proti POHOTOVOSTĚ, s. r. o. v bode 50 uznesenia: „Vzhľadom na povahu a význam všeobecného záujmu, na ktorom sa zakladá ochrana spotrebiteľov, ktorú smernica 93/13/EHS zabezpečuje, jej článok 6 musí byť považovaný za ustanovenie, ktoré je rovnocenné s vnútroštátnymi pravidlami, ktoré v rámci vnútroštátneho právneho poriadku majú právnu silu noriem verejného poriadku (rozsudok Asturcom Telecomunicaciones, bod 52). V súvislosti citovaným rozhodnutím súdu zo 16.11.2010 vo veci Pohotovost, s.r.o. c/a Korčkovská C-76/10 a jeho čl. 50, jeho výklad je pre súdy Slovenskej republiky záväzný, (rozsudok Súdneho dvora vo veci C-228/91 Roguette Frères a rozsudok vo veci C-137/94 Richardson).

21. Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom, pretože ide o spotrebiteľskú zmluvu, ktorá obsahuje neprijateľné podmienky, § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka hovorí o nerovnováhe o právach a povinnostiach medzi spotrebiteľom a dodávateľom, ktoré sú v neprospech spotrebiteľa. Banka vyžaduje podpisom od spotrebiteľa súhlas so sprístupnením a poskytnutím všetkých údajov o všetkých úveroch a bankových zárukách poskytnutých dlžníkovi, avšak

dlužník jej nedáva súhlas so spracovávaním a poskytovaním osobných údajov tretím osobám. Žalobca je presvedčený, že banka konala v rozpore so zákonom o ochrane osobných údajoch.

22. Podľa § 4 ods. 4 Zákona číslo 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, od spotrebiteľa nemôže veriteľ požadovať úrok alebo poplatky, ktoré nie sú uvedené v zmluve o spotrebiteľskom úvere; podľa § 3 ods. 5 Zákona 250/2007 Z. z. „Protiv porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania, aby odstránil protiprávny stav. Osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenia práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadostučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi.“

23. Podľa rozsudku Súdneho dvora ES vo veci C-334/92 zo dňa 16. 12. 1993 Teodora Wagner Miret proti Fonde de Garantía Salarial body 20, 21, „po tretie, je potrebné pripomenúť, že keď sa vykladá a aplikuje vnútroštátne právo, každý vnútroštátny súd musí predpokladať; že štát mal v úmysle v plnom rozsahu splniť povinnosti vyplývajúce z príslušnej smernice. Ako uviedol Súdny dvor v rozsudku v prípade 106189 Marleasing v La Comercial Internacional de Alimentación [1990] ECR I-4135, bod 8, pri použití vnútroštátneho práva, či dotknuté ustanovenia boli prijaté pred alebo po smernici, vnútroštátny súd je povolaný interpelovať ho v čo najväčšej možnej miere, vo svetle znenia a účelu smernice, aby dosiahol cieľ sledovaný smernicou v súlade s odsekom 3 článku 189 Zmluvy. Zásada výkladu v súlade so smernicami musí byť dodržiavaná najmä tam, kde vnútroštátny súd zvažuje ako v prejednávanej veci, či skôr účinné ustanovenia vnútroštátneho práva spĺňajú požiadavky príslušnej smernice.“

24. Podľa rozsudkov Súdneho dvora ES vo veci 14/83 zo dňa 10.04.1984 Sabine von Colson a Elisabeth Kamann proti Land Nordrhein-Westfalen bod 16 a vo veci 79/83 zo dňa 10.04.1984 Doroty Harz proti Deutsche Tradax GmbH bod 16, podľa odseku 3 článku 189: „smernica je záväzná pre každý členský štát, ktorému je určená, a to vzhľadom na výsledok, ktorý sa má dosiahnuť, pričom sa voľba ponecháva členským štátom, možnosť voľby spôsobov a prostriedkov na zabezpečenie, že smernica je implementovaná, táto sloboda nemá vplyv na povinnosť všetkých členských štátov, ktorým je smernica určená, prijať v rámci ich vnútroštátnych právnych poriadkov všetky potrebné opatrenia, aby zabezpečili, že smernica je plne účinná v súlade s cieľom, ktorý sleduje.“

25. Podľa rozsudkov Súdneho dvora ES vo veci 14/83 zo dňa 10.04.1984 Sabine von Colson a Elisabeth Kamann proti Land Nordrhein-Westfalen bod 26 a vo veci 79/83 zo dňa 10.04.1984 Doroty Harz proti Deutsche Tradax GmbH bod 26 „avšak povinnosť členských štátov vyplývajúca zo smernice dosiahnuť výsledok stanovený smernicou a ich povinnosť podľa článku 5 Zmluvy prijať všetky primerané opatrenia, všeobecné alebo konkrétne, s cieľom zabezpečiť splnenie tejto povinnosti, je záväzná pre všetky orgány členských štátov, v rámci ich jurisdikcie, vrátane súdov. Z tohto vyplýva, že pri aplikácii vnútroštátneho práva a najmä ustanovení vnútroštátneho práva zavedených osobitne s cieľom implementovať smernicu (v prejednávanej veci 76/207), je vnútroštátny súd povinný vykladať svoje vnútroštátne právo vo svetle znenia a účelu smernice s cieľom dosiahnuť výsledok podľa tretieho odseku článku 189.“

26. Podľa rozsudku Súdneho dvora ES vo veci C-240/98 zo dňa 27.06.2000 Océano Grupa Editorial SA proti Roció Murciano Quintero „cieľ Článku 6 Smernice (93/13/ES), ktorý od členských štátov vyžaduje stanoviť, že nekalé podmienky nie sú pre spotrebiteľa zaväzujúce, by sa nedosiahol, keby bol spotrebiteľ sám povinný vystúpiť proti nekalej povahe takých podmienok.“

27. Podľa rozsudku Súdneho dvora ES vo veci C-168/05 zo dňa 26.10.2006 Elisa Maria Mostaza Claro proti Centra Móvil Milenium SL bod 25 „systém ochrany zavedený smernicou (93/13/ES) vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom alebo dodávateľom bez toho, aby mohol vplývať na ich dosah“ (rozsudok z 27. júna 2000, Océano Grupo Editorial a Salvat Editores, C-240/98 až C-244/98, Zb. s. 1-4941, bod 25).

28. Podľa rozsudku Súdneho dvora ES vo veci C-168/05 zo dňa 26. 10. 2006 Elisa Maria Mostaza Claro proti Centra Móvil Milenium SL bod 26 „tento nerovný stav medzi spotrebiteľom a predajcom

alebo dodávateľom môže byť kompenzovaný iba pozitívnym zásahom, vonkajším vo vzťahu k samotným účastníkom zmluvy“ (rozsudok Océano Grupa Edítorial a Salvat Editores, už citovaný, bod 27).

29. Podľa rozsudku Súdneho dvora ES vo veci C-168/05 zo dňa 26.10.2006 Elisa Maria Mostaza Claro proti Centra Móvil Milenium SL bod 27 „na základe týchto zásad Súdny dvor rozhodol, že možnosť súdu skúmať ex offa nekalú povahu podmienky predstavuje prostriedok vhodný zároveň na dosiahnutie výsledku stanoveného v článku 6 smernice, teda zabránenie tomu, aby jednotlivý spotrebiteľ nebol viazaný nekalou podmienkou, a na príspevanie k splneniu cieľa stanoveného v jej článku 7, pretože takéto preskúmanie môže mať odrádzajúci účinok prispievajúci k ukončeniu používania nekalých podmienok v zmluvách uzavretých so spotrebiteľmi zo strany predajcov alebo dodávateľov“ (rozsudky Océano Grupa Edítorial a Salvat Editores, už citovaný, bod 28, ako aj z 21. novembra 2002, Cofidis, C-473100, Zb. s. 1-10875, bod 32).

30. Podľa rozsudku Súdneho dvora ES vo veci C-168/05 zo dňa 26.10.2006 Elisa Maria Mostaza Claro proti Centra Móvil milenium SL bod 38 „povaha a význam verejného záujmu, z ktorého vychádza ochrana, ktorú smernica (93/13/EHS) zaisťuje spotrebiteľom, okrem toho odôvodňujú to, že vnútroštátny súd má posudzovať ex offa nekalú povahu zmluvnej podmienky, a tým vyrovnávať nerovnováhu, ktorá existuje medzi spotrebiteľom a predajcom alebo dodávateľom.“

31. Podľa rozsudku Súdneho dvora ES vo veci C-243/08 zo dňa 04.06.2009 Pannon GSM Zrt. Proti Erzsébet Gyöfi bod 43 „vnútroštátnemu súdu prislúcha posúdiť, či možno zmluvnú podmienku kvalifikovať v zmysle článku 3 ods. 1 smernice 93/13/EHS ako nekalú. Podľa bodu 32 tohto rozhodnutia, je teda úlohou súdu, ktorý vo veci rozhoduje, zabezpečiť potrebný účinok ochrany, ktorú sledujú ustanovenia smernice. Úloha, ktorú v konkrétnej oblasti vnútroštátnemu súdu udeľuje právo Spoločenstva, preto nie je vymedzená len možnosťou vysloviť sa k prípadnej nekalej povahe zmluvnej podmienky, ale zahŕňa taktiež povinnosť preskúmať ex offa túto otázku hneď potom, ako je súd oboznámený s právnymi a skutkovými okolnosťami potrebnými na tento účel, vrátane, ak nastolil otázku o svojej vlastnej miestnej príslušnosti.“

32. Podľa uznesenia Súdneho dvora EÚ vo veci C-76/10 zo dňa 16.11.2010 Korčkovská proti POHOTOVOSTĚ, s. r. o.: „2. Je úlohou dotknutého vnútroštátného súdu určiť, či sa má podmienka zmluvy o úvere, aká je vo veci samej, upravujúca podľa zistení tohto súdu sankciu v neprimerane vysokej výške na ťarchu spotrebiteľa vzhľadom na všetky okolnosti týkajúce sa uzavretia tejto zmluvy považovať za nekalú v zmysle článkov 3 a 4 smernice 93/13. V prípade kladnej odpovede je úlohou uvedeného súdu vyvodit' všetky dôsledky, ktoré z toho vyplývajú podľa vnútroštátného práva, s cieľom ubezpečiť sa, že tento spotrebiteľ nie je viazaný touto podmienkou.“ Podľa bodu 50 tohto rozhodnutia. „Vzhľadom na povahu a význam všeobecného záujmu, na ktorom sa zakladá ochrana spotrebiteľov, ktorú smernica 93/13/EHS zabezpečuje, jej článok 6 musí byť považovaný za ustanovenie právneho poriadku, majú právnu silu noriem verejného poriadku (rozsudok Asturcom Telecomunicaciones, už citovaný, bod 52).“ Inštitút dobrovoľnej dražby je inštitútom, ktorý vo svojej podstate vážnym spôsobom zasahuje do práva vlastníť majetok podľa čl.20 Ústavy SR s dosahom na ústavné právo na obydlie podľa čl. 19 v spojení čl.20 ústavy a to bez akejkoľvek (preventívnej) ingerencie súdnej moci. Záložca je tak počas celého trvania záložného práva vystavený jedine konaniu a rozhodovaniu záložného veriteľa, ktorého písomné vyhlásenie o pravosti, výške a platnosti pohľadávky, pre ktorú sa navrhuje výkon záložného práva, a o tom, že predmet dražby je možné dražiť, plní na účely výkonu záložného práva funkciu „exekučného titulu,“ s priamym dosahom na ústavné práva záložcu. Je otázne, či takáto konštrukcia neodporuje základným súkromnoprávnym zásadám, najmä zásade rovnosti účastníkov súkromnoprávných vzťahov podľa § 2 ods.2 Občianskeho zákonníka, s rozsahom na čl.20 ústavy SR, kedy je vlastníckemu právu nadradené iné vecné právo vykonávané bez verifikácie oprávneností a dôvodnosti jeho výkonu zmocneným orgánom štátnej moci, súdom. Líniu ingerencie súdnej moci pri nútenom výkone súkromného práva podporuje aj ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva najmä k čl.8 Dohovoru o ochrane základných práv a slobôd v znení jeho dodatkových protokolov (napr. rozsudok vo veci Paulič v. Chorvátsko z 1.marca 2010, rozsudok Novoseletskiy v. Ukrajina (Sťažnosť 47148/99).

33. Poukázal aj na nález ústavného súdu ČR z 8. marca 2005 sp. zn. Pl. ÚS 47/04, ktorým ústavný súd zrušil ustanovenie § 36 ods. 2 českého zákona o verejných dražbách z dôvodu, že umožňovalo nútenú dražbu majetku bez toho, aby pohľadávka bola priznaná vykonateľným súdnym rozhodnutím alebo iným

kvalifikovaným aktom poskytujúcim záruku vierohodnosti a kontrolovateľnosti. Ústavný súd skonštatoval, že otázky, ktoré v právnom štáte musí zodpovedať súd, zákon zveril do „rozhodovania„ živnostníka - dražobníka, pričom z tohto dôvodu je predmetná právna úprava nezlučiteľná s princípmi právneho štátu. Postihnutie majetku výlučne súkromnými osobami, podnikateľmi sledujúcimi dosahovanie zisku takmer bez akejkoľvek verejnoprávnej ochrany v rozsahu, aký umožňuje slovenská právna úprava je diskutabilné aj vo svetle porovnateľných právnych poriadkov, ktoré na tak závažný zásah do vlastníctva vyžadujú rozhodnutie sudcu. Súkromné osoby, podnikatelia sú pritom v pozícii osôb, ktoré majú garantovať ochranu práv osôb zúčastnených na dražobnom procese. Odvolací súd si napríklad nevie predstaviť ako záložný veriteľ a dražobník v jednej osobe (ako je tomu v prejednávanej veci) môže garantovať nezávislý a nestranný výkon záložného práva, ktorého nezávislú a nestrannú verifikáciu by inak (ako je tomu v okolitých krajinách s príbuznou právnou tradíciou) garantoval súd. Atribút nezávislosti a nestrannosti je potrebné navyše posúdiť v kontexte, že záložný veriteľ si svojou úvahou a posúdením plnenia podmienok zmluvného vzťahu zabezpečuje „exekučný titul„ ktorý následne, ak je aj v pozícii dražobníka, sám nútene voči dlžníkovi vykonáva. Nezávislosť a nestrannosť je len jednou, aj keď mimoriadne dôležitou, z ústavných požiadaviek, ktoré musia byť kladené na dražobníkov, a ktoré právna úprava svojou konštrukciou nezabezpečuje. Z dražobnej praxe sú pri tom vážne indície, že dražobné spoločnosti sú prepojené s veriteľmi a doslova, že každý záložný veriteľ má „svojho„ dražobníka (v predmetnej veci v jednej osobe). Aj preto sa v praxi presadzuje názor, že najľahšia a najrýchlejšia „exekúcia„ dlžníkov a neplatičov je dražba a nie je neobvyklé, že dražba sa pravidelne, dokonca ako hrozba, vyvoláva pri hrubom nepomere pohľadávky a hodnoty zálohu. Tento model správania, medzičasom hromadne uplatňovaný účastníkmi právnych vzťahov, vo svojej podstate vážne deformuje a popiera základné ústavné princípy ochrany práv a prispieva k realizácii práva vžitím tak, že účastníci záložných právnych vzťahov pri vymáhaní pohľadávky už ani neuvažujú nad primeranejšou súdnou exekúciou, ale rovno žiadajú „dobrovoľne„ predať majetok dlžníkov (záložcov). Takáto aplikačná prax majúca svoj základ a pôvod v platnej právnej úprave dobrovoľných dražieb je nežiaducim až spoločensky nebezpečným obchádzaním a sponchyňovaním inštitútov núteného výkonu rozhodnutia, (v ktorých sa v demokratickej spoločnosti štandardne prejavuje súdnou mocou garantovaný oprávnený vynucovací rozmer štátomocenskej autority), a to neraz pri popieraní ochrany práv dlžníkov a porušovaní ústavného princípu primeranosti (výkonu práva).

34. Odvolací súd uviedol, že pri naplnení ústavného princípu primeranosti musí byť pri výkone záložného práva dražba nad akúkoľvek pochybnosť inštitútom uspokojenia pohľadávky, ktorý má povahu ultima ratio. Nebolo a ani nemôže byť zmyslom a cieľom právnej úpravy výkonu záložného práva to, aby niekto v dražbe „kúpil„ rýchlo a lacnejšie. Ako je naznačené vyššie, výkon práva má v právnom štáte principiálne limity ,na ktorých musí spoločnosť za každých okolností bezvýhradne trvať, pričom týmito princípmi nie sú kúpiť rýchlo, lacno a pri nerešpektovaní ústavných práv osôb. Princípy zhmotnené v čl.1 ods.1 ústavy SR musí reflektovať a naplňovať nielen aplikačná prax, ale svojou normotvornou činnosťou aj zákonodarca. Ak zákonodarca konštruje právnu úpravu, dbá pritom na reflexiu ústavných limitov, ktoré podústavná právna úprava ďalej rozvíja. Preto ani záujmy veriteľa na uspokojení pohľadávky nemôžu byť hlavným cieľom realizácie právnej úpravy dobrovoľných dražieb, ako je mylne vžitú v aplikačnej praxi.

35. Aj z týchto dôvodov je preto diskutabilné či v teste ústavnej súladnosti a konformnosti môže vo všeobecnosti obstať právna úprava, ktorá v podmienkach súkromného procesu nielenže nezabezpečuje garanciu a ochranu ústavných práv účastníkov právnych vzťahov a tým na podústavnej úrovni nerozvíja ústavné imperatívy práv, ale práve naopak vytvára neprimerane široký priestor pre ich faktické popretie v zmysle, že ústavné práva cez prizmu ich aplikácie naplňovania nemajú inú ako len uzórnú povahu. V tomto zmysle bol odvolací súd toho názoru, že absentuje akákoľvek už vyššie naznačená preventívna súdna kontrola dôvodnosti, oprávnenosti a najmä primeranosti výkonu záložného práva (napríklad inštitút tzv. zástavní žaloby v Českej republike), ktorá by bola normatívnym pretavením základných hodnôt ústavného poriadku Slovenskej republiky. Súdna kontrola je pritom atribútom, ktorému nemôže byť vyčítané, že je iba na prospech záložcu (dlžníka), práve naopak preventívna súdna kontrola by umožnila zásadným spôsobom odstrániť aj právnu neistotu potenciálneho vydražiteľa v otázke nadobudnutia vlastníckeho práva, ak by nútený výkon záložného práva cez prizmu jeho dôvodnosti, oprávnenosti a najmä primeranosti ešte pred jeho uskutočnením verifikovala nezávislá a nestranná súdna autorita. Poukázal na vyjadrenie Európskej komisie zo 6.2.2013 k veci vedenej na súdnom dvore EÚ č. C 482/12 (konanie o prejudiciálnej otázke k veci vedenej na Okresnom súde Prešov Macinský, Macinská a FINANCREAL s.r.o.) v ktorom navrhla, aby Súdny dvor poskytol na predbežné prejudiciálne otázky túto odpoveď: „Smernica Rady 93/13/ EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských

zmluvách sa má vo svetle zásady efektivity vykladať v tom zmysle, že bráni uplatňovaniu takej vnútroštátnej právnej úpravy, akou je v prejednávanej veci § 51j ods. 1 Obč. zák. v spojení s ďalšími ustanoveniami právnej úpravy dotknutej vo veci samej, ktorá umožňuje veriteľovi vymôcť plnenie z neprijateľných zmluvných podmienok tak, že vykoná záložné právo predajom nehnuteľnosti aj napriek námietkam spotrebiteľa a bez posúdenia zmluvných podmienok súdom alebo iným nezávislým tribunálom.“

36. Žalobca namietal tiež aj dôvod, že veriteľom nie je preukázaná pravosť, suma a splatnosť pohľadávky, poukázal na čl. 12 ods. 1, ods. 2, ods. 4 Ústavy Slovenskej republiky. Odvolací súd opakovane zdôrazňuje, že každé ustanovenie zákona o dobrovoľných dražbách je s ohľadom na ingerenciu súkromného dražobného procesu do práv a oprávnených záujmov osôb povinných zo záložného práva potrebné a nevyhnutné vykladať ústavne konformne, a teda aj z pohľadu účelu a zmyslu ochrany ústavou SR garantovaných základných práv a slobôd (Nález ústavného súdu ČR II. ÚS 2164/10). Dražobník ako súkromná osoba je ustanovenia citovaného zákona a súvisiacich predpisov povinný vykladať a aplikovať tak, aby nielen, že neboli porušené, ale ani len ohrozené práva osôb výkonom záložného práva negatívne dotknuté. Dražobník nie je v pozícii mandátára záložného veriteľa, ktorý má sledovať iba jeho záujem na rýchlom výkone záložného práva za každých okolností. Ak dražobník koná a organizuje a vykonáva dražbu spôsobom, pri ktorom nie sú rešpektované práva a záujmy povinného zo záložného práva, tak ako je uvedené vyššie, sú splnené podmienky uvedené v ust. § 21 ods.2 ZDD na určenie neplatnosti dobrovoľnej dražby.

37. V prípade vykonania dražby by došlo k neprimeranému zásahu do práva na obydlie a do práva na súkromný a rodinný život žalobcov. Týmto konaním by bol porušený aj čl. 8 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Podľa tohto článku je zásah do súkromného a rodinného života opodstatnený a oprávnený len vtedy, ak „je to v súlade so zákonom a nevyhnutné v demokratickej spoločnosti v záujme národnej bezpečnosti, verejnej bezpečnosti, hospodárskeho blahobytu krajiny, predchádzania nepokojom alebo zločinnosti, ochrany zdravia alebo morálky alebo ochrana práv a slobôd iných.“ V kontexte s týmto článkom dal žalobca do pozornosti aj rozhodnutie ústavného súdu SR I. ÚS 13/2000 v spojení s rozhodnutím Európskeho súdu pre ľudské práva Stanková vs. Slovenská republika a v rozhodnutí Paulic v. Chorvátsko. Súdny v týchto judikátoch potvrdili, že akýkoľvek zásah do obydlija je potrebné posudzovať veľmi citlivo a zužujúco s tým, že dotknutá osoba má mať za každých okolností možnosť dovoliť sa ochrany na nezávislom a nestrannom súde. Aplikácia týchto judikátov je o to nevyhnutnejšia, že zásah do vlastníckeho práva žalobcov (čl. 20 ústavy SR) a práva na obydlie (čl. 19 ústavy SR) chce vykonať súkromný subjekt dražobník, ktorý nepodlieha žiadnej súdnej kontrole, ktorá by v reálnom čase poskytla právam žalobcov ochranu. Vzhľadom na to, že žalovaný 1/ môže zo dňa na deň vyvolať proces dražby pri hrubo nemorálnom a neprimeranom výkone záložného práva, a teda reálna hrozba, že žalobcovia prídu o strechu nad hlavou, žiadal súd, aby neodkladným opatrením dočasne usporiadal pomery tak, že poskytne ochranu ohrozeným ústavným právam žalobcom a zakáže neprimeraný výkon práva žalovanému.

38. Žalobca poukázal tiež na rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 16Co 100/13 zo dňa 25.07.2013, kde súd konštatoval vo veci: „odvolací súd zistil, že nepochybne zmluva uzatvorená medzi účastníkmi je zmluvou spotrebiteľskou a preto bolo dôvodné podrobiť ju súdnej kontrole. Na veci majú žalobcovia naliehavý právny záujem, ktorý je podmienkou procesnej prípustnosti určovacej žaloby. Podaná žaloba je vhodný, účinný a správne zvolený procesný nástroj ochrany práva žalobcu, ktorou sa má dosiahnuť odstránenie spornosti práva a vytvára pevný právny základ pre právny vzťah účastníkov sporu. Bez tohto určenia je právo žalobcu ohrozené a bez tohto určenia je právne postavenie žalobcu neisté (porovnaj R 17/1972). Žaloba je prípustná aj napriek tomu, že je možná (prípadne) iná žaloba (rozhodnutie NS SR publikované v časopise Zo súdnej praxe pod č. 40/1996). Bez určenia súdu či tu právo je alebo nie je a či tu právny vzťah je alebo nie je, je právo žalobcu ohrozené. Vzhľadom na skutočnosti, ktoré sú v žalobe opísané, vzhľadom na dôkazy, ktoré sú súdu predkladané, vzhľadom na vady v predloženej zmluve, vzhľadom na sporný prebiehajúci výkon záložného práva a sporné právne úkony žalovaného, vzhľadom na právo, ktoré žalovaný nevykonával v dobe v Občianskom zákone ustanovenej podľa § 101 až 110.

39. Zároveň žalobca poukázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR zo dňa 18.12.2012 sp. zn. 2MCdo 20/2011. Žalobca žiadal súd, aby nariadil pojednávanie v čo najkratšom čase na prejednanie veci z dôvodu ochrany spotrebiteľa, z dôvodu podrobenia spotrebiteľskej zmluvy súdnej kontrole, z

dôvodu vykonania navrhnutých dôkazov a určenia ich navrhovaného petitu. Žalobca dal súdu do pozornosti Nález ÚS SR, sp. zn.: III. ÚS 107/07 v ktorom sa o. i. uvádza, že k znakom právneho štátu a medzi jeho základné hodnoty patrí neoddeliteľne princíp právnej istoty (čl. 1 ods. 1 ústavy), ktorého neopomenuteľným komponentom je predvídateľnosť práva. Súčasťou uvedeného princípu je tiež požiadavka, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď (napr. m. m. I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99), teda to, že obdobné situácie musia byť rovnakým spôsobom právne posudzované (II. ÚS 243/05), pretože inak dochádza aj k porušeniu zásady právnej istoty a zákonom ustanovenej povinnosti pri zabezpečovaní jednoty rozhodovania.

40. Na preukázanie uvedených skutkových tvrdení žalobca predložil listinné dôkazy: Úverová zmluva č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX uzavretá medzi Prima banka Slovensko a.s., Žilina a S. Ď., Zmluva o zriadení záložného práva na nehnuteľný majetok č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX uzavretá medzi Prima banka Slovensko a.s., Žilina a S. Ď. zo dňa 21.01.2014, Výzva Prima banka Slovensko a.s., Žilina, na predčasné splatenie úveru z 29.10.2018, Oznámenie Prima banka Slovensko a.s., Žilina o začatí výkonu záložného práva zo dňa 07.12.2018, Odpoveď na žiadosť žalobcu z Ministerstva spravodlivosti zo dňa 22.06.2018, Výzva dražobnej spoločnosti Aukčný Dom, s.r.o., Hlohovec na umožnenie obhliadky nehnuteľnosti za účelom vypracovania znaleckého ocenenia, termín obhliadky stanovený na 05.03.2019, Výpis z Obchodného vestníka 122/2009, dražby - dobrovoľní dražobníci, zo dňa 26.06.2019, W., Čiastočný výpis z katastra nehnuteľností, LV č. XXXX, okres: C. P., obec: C. - Z.. Č.. H. Z., katastrálne územie: H. Z., Potvrdenie o pobyte žalobcu z Z. Č. C. - H. Z. z 11.01.2019.

41. Podľa § 324 ods. 1 Zákona č. 160/2015 Z. z., Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

42. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

43. Podľa § 325 ods.1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

44. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

45. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

46. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

47. Podľa § 330 ods. 1 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas.

48. Základným predpokladom prípustnosti a dôvodnosti neodkladného opatrenia je osvedčenie existencie právneho vzťahu medzi stranami sporu a nevyhnutnosť dočasnej úpravy právnych vzťahov medzi nimi. Nariadenie neodkladného opatrenia vo všeobecnosti predpokladá, aby sa aspoň osvedčila danosť práva, nároku a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy. Ďalšou podmienkou pre nariadenie neodkladného opatrenia je osvedčenie, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy pomerov by bolo právo strany sporu ohrozené. Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením, na zabezpečenie peňažnej pohľadávky veriteľa ak je obava, že exekúcia bude ohrozená. Zo zákonnej úpravy neodkladného opatrenia vyplýva, že sa jedná o inštitút, ktorého základnou funkciou je dočasne upraviť pomery strán sporu, pričom nárok nemusí byť nepochybne preukázaný, musí však byť osvedčený, miera osvedčenia sa riadi vždy konkrétnou situáciou. Zo zákonnej úpravy neodkladného opatrenia je tiež zrejmé, že súd pri rozhodovaní o ňom nezisťuje všetky skutočnosti, ktoré by musel zisťovať v prípade konečného rozhodnutia vo veci samej, súd sa obmedzí len na osvedčenie základných skutočností, z ktorých možno vyvodíť nutnosť dočasnej úpravy pomerov.

49. Z predložených listinných dôkazov mal súd osvedčenú existenciu právneho vzťahu medzi žalobcom S. Ď. a žalovaným 1/ Prima banka, Slovensko, a.s. Žilina, ktorí uzatvorili úverovú zmluvu č. XXXXXXXXXXXXXXXXXXXX dňa XX.XX.XXXX, na základe ktorej bol dlžníkovi poskytnutý úver vo výške 50.000,- eur, na splatenie skôr poskytnutého úveru. Dlžník sa zaviazal splácať úver splátkami mesačne vo výške 223,18 eur, v termínoch splatnosti, spôsobom a za podmienok uvedených v úverovej zmluve, splatnosť úveru bola dohodnutá na dobu 30 rokov od podpísania úverovej zmluvy. Za nedodržanie povinnosti dlžníka vyplývajúcej z úverovej zmluvy, boli v článku 7. úverovej zmluvy uvedené sankcie, napr. banka bola oprávnená požadovať od klienta zaplatenie zmluvnej pokuty vo výške 200,- eur a to za každé jednotlivé porušenie zmluvnej povinnosti, účtovať popri úroku z poskytnutých peňažných prostriedkov aj úrok z omeškania vo výške 5,0% ročne a to až do doby zaplatenia omeškanej splátky, banka bola oprávnená aj bez predchádzajúceho oznámenia klientovi, rozhodnúť o predčasnom splatení zostatku istiny úveru spolu s príslušenstvom pri porušení akejkoľvek povinnosti klienta vyplývajúcej z úverovej zmluvy z dôvodov v nej uvedených, alebo v prípade ak klient nesplácal úver riadne a včas. Úverová zmluva bola uzavretá podľa § 497 Obchodného zákonníka a spravovala sa všeobecnými obchodnými podmienkami Prima banka Slovensko, a.s. a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi Slovenskej republiky.

50. Na zabezpečenie pohľadávky z úveru záložný veriteľ Prima banka Slovensko, a.s. a záložca S. Ď. uzatvorili dňa XX.XX.XXXX Zmluvu o zriadení záložného práva na nehnuteľný majetok nachádzajúci sa v okrese : C. P., obec: C. - Z. Č. H. Z., katastrálne územie: H. Z., zapísaný na LV č. XXXX, byt č. XX, vchod Š. XX, na X. poschodí v bytovom dome súp. č. XXXX, na pozemku par. č. XXXXX, spoluvlastnícky podiel XXXX/XXXXXXXX na spoločných častiach a spoločných zariadeniach uvedeného bytového domu, pozemku par. č. XXXXX, parcela registra „L.“, o výmere 707 m², zastavané plochy a nádvoría, pozemku par. č. XXXXX, parcela registra „L.“, o výmere 607 m², zastavané plochy a nádvoría, v podiele X/X, podľa ustanovenia § 151a až § 151md Občianskeho zákonníka.

51. Z výpisu z katastra nehnuteľností LV č. XXXX, okres : C. P., obec: C. - Z. Č. H. Z., katastrálne územie: H. Z., zo dňa XX.XX.XXXX mal súd osvedčenú skutočnosť, že v časti L.: Ľarchy je zapísané záložné právo v prospech Prima banka Slovensko, a.s. na byt č. XX, X.p., Š. XX, podľa N. - XXXX/XX zo dňa XX.XX.XXXX a N. - XXXX/XX zo dňa XX.XX.XXXX. V poznámke je zapísané oznámenie o začatí výkonu záložného práva N.-XXXX/XX, N.-XXXX/XX na byt č. XX, X.p., vchod Š. XX v prospech Prima banka Slovensko, a.s. formou dobrovoľnej dražby, P-2390/18, Oznámenie o dobrovoľnej dražbe DDr.002/2019 bytu č. XX, na X.p. vchod Š. XX, prvé kolo, dražobník: Aukčný Dom, s.r.o., P-1211/19. Žalobca nadobudol nehnuteľnosti titulom darovacej zmluvy N.-XXXXXX/XX zo dňa XX.XX.XXXX, ktorého spoluvlastnícky podiel k nehnuteľnostiam je X/X.

52. Zmluva o úvere uzavretá medzi žalobcom a žalovaným 1/ je spotrebiteľskou zmluvou podľa § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka, pretože žalobca pri uzavieraní zmluvy o úvere nekonal v rámci predmetu svojej obchodnej alebo podnikateľskej činnosti. V danom prípade bude teda súd vo veci samej posudzovať platnosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere, žalobca ako spotrebiteľ sa môže pred súdom domáhať určenia neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa Zákona č.129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Žalobca poukázal na neprijateľné zmluvné podmienky dojednané v zmluve o spotrebiteľskom úvere, požiadal aj Odbor ochrany spotrebiteľa na Ministerstve spravodlivosti SR o posúdenie zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorý v odpovedi na žiadosť zo dňa 22.06.2018 uviedol, že predmetná zmluva o úvere obsahuje viaceré neprijateľné podmienky, ktoré môžu založiť hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa.

53. Podľa súdnej praxe je potrebné posúdiť vo veci samej, či zmluva o úvere obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky, na ktoré musí súd prihliadať z úradnej povinnosti (ex offa) bez ohľadu na typ konania (napr. uznesenie NS SR sp.zn. 3 Cdo/146/2011 zo dňa 13.10.2011, uznesenie Ústavného súdu SR sp.zn. I.ÚS/381/2012 zo dňa 22.08.2012, rozhodnutie Súdneho dvora Európskej únie vo veci C-76/10 Pohotovosť, s.r.o. proti Y.I. zo dňa 16.11.2010). Výkonom záložného práva žalobcu by sa mohla vymôcť aj pohľadávka, na ktorú by žalovaný 1/ nemal nárok. Vychádzajúc z vyjadrenia žalobcu úver splácal riadne a včas, až do mája 2018, celkom uhradil na účet žalovaného 1/ sumu 10.809,48 eur. Z výzvy žalovaného 1/ Prima banky Slovensko, a.s. zo dňa 29.10.2018 na predčasné splatenie úveru dlžníkovi, mal súd osvedčenú skutočnosť, že banka rozhodla o predčasnej splatnosti úveru ku dňu XX.XX.XXXX a žiadala žalobcu bezodkladne uhradiť banke zostávajúcu sumu úveru vo výške 45.575,71 eur s tým,

že v prípade neuhradenia celého dlhu banka začne s procesom predaja nehnuteľnosti, zabezpečenej úverom prostredníctvom dobrovoľnej dražby, v zmysle záložnej zmluvy.

54. Prima banka Slovensko, a.s. dňa 07.12.2018 oznámila žalobcovi začatie výkonu záložného práva na predmetné nehnuteľnosti podľa ustanovenia § 1511 a nasl. Občianskeho zákonníka. Dražobník Aukčný dom, s.r.o., Hlohovec vyzval dňa 05.02.2019 žalobcu na umožnenie obhliadky nehnuteľnosti za účelom vypracovania znaleckého ocenenia nehnuteľností podľa § 12 Zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách. Následne žalovaný 2/ zaslal žalobcovi oznámenie o dražbe, ktorá sa má konať 08.08.2019, žalobca túto skutočnosť osvedčil aj výpisom z Obchodného vestníka 122/2009, Dražby- dobrovoľní dražobníci, dňa 26.06.2019, X 020068.

55. Z obsahu spisu je nesporné, že účelom návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia je zachovanie existujúceho faktického a právneho stavu žalobcu vo vzťahu k predmetným nehnuteľnostiam, tento účel vyplýva z dôvodnej a oprávnenej obavy žalobcu, aby realizáciou výkonu záložného práva nedošlo k strate obydľia, k predmetnému bytu, aby nedošlo k nezvratiteľnému následku alebo k stavu, ktorý by bol zvrátený len s neprimeraným úsilím, nákladmi a ťažkosťami až do rozhodnutia vo veci samej. Výkonom záložného práva by mohlo dôjsť k neoprávnenému zásahu do práv a právom chráneného záujmu žalobcu, do jeho majetkových práv. Žalobca má vedený trvalý pobyt na adrese C. - H. Z., Š. ulica, súpisné číslo XXXX, orientačné číslo XX, číslo bytu XX, okres C. P. od 11.01.2019, ktorú skutočnosť mal súd osvedčenú z Potvrdenia žalobcu o pobyte z ohlasovne Z. Č. C. - H. Z..

56. Dobrovoľná dražba predstavuje jeden zo spôsobov výkonu záložného práva podľa Zákona č. 527/2002 Z.z., ktorú nesprevádza preventívna súdna kontrola o neprijateľnosti zmluvných podmienok spotrebiteľskej zmluvy. Inštitút dobrovoľnej dražby vážnym spôsobom zasahuje do práva vlastníť majetok s dosahom na právo na obydľie a to bez akejkoľvek preventívnej ingerencie súdnej moci. Záložca je počas trvania záložného práva vystavený konaniu a rozhodovaniu záložného veriteľa, ktorého písomné vyhlásenie podľa § 7 ods. 2 Zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách o pravosti, výške a splatnosti pohľadávky, pre ktorú sa navrhuje výkon záložného práva, že predmet dražby je možné dražiť, plní na účely výkonu záložného práva funkciu „exekučného titulu“ s priamym dosahom na ústavné práva záložcu (nález Ústavného súdu ČR z 8.3.2005 sp.zn. PL.ÚS 47/04, rozsudok vo veci Paulic v Chorvátsko z 1.3.2010, rozsudok KS Prešov sp.zn. 6 Co/108/2011).

57. Samotná strata bývania je jedným z najvýznamnejších zásahov do práva na rešpektovanie obydľia a každý, komu takýto vážny zásah hrozí, musí mať v podstate možnosť predložiť primeranosť takého opatrenia na súdne preskúmanie (rozsudok ESLP č. 19003/04 a č. 27183/04).V práve Európskej únie predstavuje právo na obydľie jedno zo základných práv zaručených článkom 7. Listiny zakladaných práv a slobôd, ktorý musí vnútroštátny súd zohľadniť pri vykonávaní Smernice č. 93/13/EHS. Súdny dvor EÚ v tomto smere už poukázal na dôležitosť toho, aby príslušný vnútroštátny súd mal k dispozícii opatrenia umožňujúce prerušenie, prípadne zmarenie protiprávneho konania o výkone rozhodnutia týkajúceho sa nehnuteľnosti zaťaženej hypotékou. Líniu ingerencie súdnej moci pri nútenom výkone súkromného práva podporuje aj ustálená judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva, najmä čl. 8 Dohovoru o ochrane základných práv a slobôd v znení jeho dodatkových protokolov (rozsudok vo veci Paulic v Chrvátsko z 1.marca2010, rozsudok Novoseletskiy v. Ukrajina (Sťažnosť 47148/99).

58. V danom prípade možno prijať záver o pravdepodobnosti nároku žalobcu, ktorému sa má poskytnúť dočasná ochrana a tiež osvedčenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy. Neodkladným opatrením sa zabráni vzniku nenávratného alebo len ťažko napravitel'ného stavu, na základe ktorého budú dočasne upravené pomery strán sporu. Z ústavnoprávneho hľadiska ide o ochranu ústavného práva žalobcu na ochranu svojho majetku v zmysle čl. 20. ods. 1 Ústavy SR, čl.11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Navrhované neodkladné opatrenie má za cieľ, aby do vyriešenia sporu vo veci samej nebol zo strany žalovaných realizovaný výkon záložného práva dražbou predmetných nehnuteľností. Nariadením neodkladného opatrenia nevznikne žalovaným ani tretím osobám žiadna ujma, právny vzťah k predmetným nehnuteľnostiam sa nezmení, predmetné zákonné záložné právo naďalej existuje a dočasne bude pozastavený len jeho výkon.

59. Súd považoval návrh na nariadenie neodkladného opatrenia za dôvodný a do právoplatného rozhodnutia vo veci samej dočasne upravil pomery strán sporu tak, že žalovanému 1/ Prima banka,

a.s., uložil povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva zriadeného Záložnou zmluvou k predmetným nehnuteľnostiam zo dňa 21.01.2014, ako je uvedené v I. odseku výroku tohto uznesenia, ktorý má postavenie záložného veriteľa zo zmluvy o zriadení záložného práva, na zabezpečenie istiny spolu s príslušenstvom z poskytnutého úveru na základe úverovej zmluvy uzatvorenej so žalobcom.

60. Súd voči žalovanému 2/ Aukčný dom, s.r.o., dražobníkovi, ktorému nevyplývajú žiadne práva a povinnosti z predmetnej Zmluvy o zriadení záložného práva zo dňa XX.XX.XXXX, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ako je uvedené v I. odseku výroku tohto uznesenia zamietol.

61. Súd žalovanému 1/ a 2/ zakázal vykonávať úkony smerujúce k uskutočneniu dobrovoľnej dražby predmetných nehnuteľností, ako je uvedené v III. odseku výroku tohto uznesenia, ktorí uzatvorili Zmluvu o vykonaní dobrovoľnej dražby, na základe ktorej sa má vykonať dražba predmetných nehnuteľností, podľa Zákona č. 527/2002 Z.z. o dobrovoľných dražbách.

62. O nároku na náhradu trov konania v súvislosti s podaným návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia bude rozhodnuté až vo veci samej, ktorým sa konanie skončí podľa § 262 ods. 1 CSP.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorému rozhodnutie smeruje, písomne v dvoch vyhotoveniach .

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) podľa § 363 CSP.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).